

С.Т. «УКРАЇНА», У.С.К. «ТРИЗУБ», У.С.К. «СОКІЛ», АБО ЯКІ НАЗВИ МАЛИ УКРАЇНСЬКІ ФУТБОЛЬНІ КОМАНДИ ГАЛИЧИНИ В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ

У статті представлено назви українських футбольних команд Галичини в першій половині ХХ століття. Описано складні за структурою найменування футбольних клубів, утворені шляхом поєднання двох складників – компонента-аббревіатури, що є вказівкою на національну чи територіальну належність спортивної команди, та власне оніма. Проаналізовано онімні компоненти назв українських футбольних клубів, які мотивовані апеллями або онімами. Продемонстровано, які стали асоціації з історичними, географічними та культурними реаліями України відображено в назвах галицьких футбольних клубів, а також, які важливі для українців конотації вони містять.

Ключові слова: назва футбольної команди, онім, апеллятив, мотивованість, конотація.

Процик І.Р. С.О. «Украина», У.С.К. «Тризуб», У.С.К. «Сокол», или какие названия были в украинских футбольных команд Галичины в первой половине ХХ в. В статье представлены названия украинских футбольных команд Галичины в первой половине ХХ века. Описаны сложные по структуре наименования футбольных клубов, образованные путем сочетания двух составляющих – компонента-аббревиатуры, который является указанием на национальную или территориальную принадлежность спортивной команды, и собственно онима. Проанализированы онимные компоненты названий украинских футбольных клубов, мотивированные апелляциями или онимами. Продемонстрировано, какие стойкие ассоциации с историческими, географическими и культурными реалиями Украины отражены в названиях галицких футбольных клубов и какие важные для украинцев коннотации они содержат.

Ключевые слова: название футбольной команды, оним, апеллятив, мотивированность, коннотация.

Protsyk I. R. S.T. «Ukraina», U.S.K. «Tryzub», U.S.K. «Sokol» or what names the first football teams of Halychyna in the 1st half of the XXth century had. In this article the author represents names of the Ukrainian football teams of Halychyna in the 1st half of the XXth century. The aim of the survey to represent a small segment of the Ukrainian onyms vocabulary in the 1st half of the XXth century. The objectives of the article are as follows: 1) detection of names of Ukrainian football clubs in the 1st half of the XXth century; 2) tracing of peculiarities in naming football teams; 3) analyzing the lexemes-names of football teams have come from and classifying these nominations according to thematic criterion; 4) description of lexical-semantic groups of Ukrainian football teams according to the associations that are reflected in these nominations.

Names of football teams of Halychyna in the 1st half of the XXth century are complicated nominations, in structure of which both abbreviation and the very onyms component are combined. One part of the name is an abbreviation which is the result of language economy and points out either national or territorial membership of the football team. The other component of the complex name is an onym or common noun. Whereas abbreviation components do not show a great variety, onyms parts are represented rather widely. Among onyms there are localities, ethnographic regions of Ukraine, and also place names historically important for the Ukrainians, hydronyms, oronyms and anthroponyms. Common names make up a smaller group: names of natural phenomena, relief and natural areas, names of birds, names of state and national symbols etc. The majority of Halychyna football clubs names represent stable associations with historical, geographical and cultural realities of Ukraine, and they also contain connotations that are important for the Ukrainians. These nominations testify careful choice of representative names for Ukrainian football clubs.

Key words: proper name, name of a football team, common name, motivation, connotation.

В українській мові, як і в будь-якій іншій, власні назви кількісно переважають над апелятивною лексикою. Особливе місце в словесному масиві власних назв належить спортивним найменуванням — номінаціям клубів та команд із різних видів спорту. Лексеми цієї тематичної групи української онімної лексики позначають вагомий фрагмент сучасного світу. Метою цієї розвідки є представлення невеликої частини української онімної лексики зі спортивної сфери — назв українських футбольних команд Галичини першої половини ХХ ст. Джерельною базою концентрації фактичного матеріалу слугували періодичні видання спортивної тематики, що виходили в Галичині впродовж 20-30-х рр. ХХ ст. (журнали: «Спорт», «Спортові вісти», «Готові», «Змаг», а також спортивні додатки до газет: «Руханково-Спортовий Вісник», «Руханка і Спорт», «Спорт і Руханка», «Спорт», «Спорт і молодь», «Фізичне виховання»). Оскільки назви футбольних команд не були ще предметом опису в українській ономастиці, вони заслуговують на увагу, а відтак завданнями цієї статті є: 1) виявити, які назви мали українські футбольні клуби Галичини в першій половині ХХ ст.; 2) простежити особливості номінування футбольних команд; 3) проаналізувати, від яких лексем утворено назви футбольних команд, та покласифікувати ці номінації за тематичним критерієм; 4) описати лексико-семантичні групи назв футбольних команд та вказати, які асоціації відображено в цих номінаціях.

На початку варто зробити короткий екскурс в історію українського спорту, зокрема футболу. Масовий спортивний рух в Україні почав активно розвиватися у ХХ ст., коли в Галичині створено товариства «Сокіл», «Січ», «Луг», «Пласт» [1], що пропагували серед широкого загалу відомості про різні види спорту, а також організовували різноманітні спортивні. Майже в усіх спортивних товариствах одними з перших утворено секції копаного м'яча [2; 4] чи копаної [5], як тоді називали футбол. Українські спортивні товариства плекали зацікавлення цим видом спорту та створювали футбольні команди як у великих містах, так і в маленьких містечках та селах.

Найменування футбольних команд Галичини в першій половині ХХ ст. мали складну структуру, в якій поєднано компонент-аббревіатуру та власне онім. Перша частина назви — аббревіатура, що виникла унаслідок мовної економії, була вказівкою на національну чи територіальну належність футбольної команди. Спортивні товариства в багатонаціональній Галичині створювались на національній основі, тому й у назвах галицьких клубів відображено національний критерій, наприклад, У.С.К. — Український спортовий клуб, У.С.Т. — Українське спортове товариство, П.К.С. — Польський клуб спортовий, Ж.К.С. — Жидівський клуб спортовий. Інколи першим компонентом у такого типу аббревіатурі була назва населеного пункту, з якого походила футбольна команда, наприклад, Л.К.С. — Львівський клуб спортовий. Указівки на національну належність не мали переважно сільські спортивні організації, що були єдиними такого типу структурами в певному населеному пункті; вони використовували аббревіатури С.Т. — спортове товариство та С.К. — спортовий клуб. Національний компонент не продубльовано й у назві Спортивного товариства «Україна» (Львів) [8]. Кілька спортивних об'єднань послуговувались аббревіатурою: У.Р.С.К. — Український ремісничий спортовий кружок.

Другий компонент складної назви українських футбольних команд Галичини в першій половині ХХ ст. був мотивований або онімом, або апелятивом. У більшості галицьких футбольних клубів назви відображають стали асоціації з історичними, географічними та культурними реаліями України та містять важливі для українців конотації – від позитивних до негативних.

Аналізуючи власне онімні компоненти назв, простежуємо особливості, що склали основу номінування тієї чи тієї футбольної команди.

Багато клубів у назві використовували **топоніми** – номінації міста, містечка, села або етнографічного району, з якого клуб походив, наприклад: **У.С.К. Добромиль** – від назви міста *Добромиля* [9: 122] в Старосамбірському районі Львівської області; **С.К. Добрян** – від назви села *Добрян* [10] в Стрийському районі Львівської області; **У.Р.С.К. Коломия** – від назви районного центру Івано-Франківської області – міста *Коломия* [9: 183]; **С.К. Залужжє** – від назви села *Залужжє* [10] в Рогатинському районі Івано-Франківської області; **С.К. Павелче** – від назви села *Павелче* [10] чи *Павелча* Тисменицького району Івано-Франківської області, сучасна назва – Павлівка; **У.С.К. Станиславів** – від назви міста *Станиславів* [10], сучасна назва Івано-Франківськ; **С.К. Топорівці** – від назви села *Топорівці* [10] Городенківського району Івано-Франківської області; **У.С.Т. Ходорів** – від назви міста *Ходорів* [9: 374] Жидачівського району Львівської області; **С.К. Черчанка** – від назви села *Черче* [10] Рогатинського району Івано-Франківської області; **У.С.К. Ямниця** – від назви села *Ямниця* [10] поблизу Івано-Франківська. Назви етнографічних регіонів України – Поділля та Підгір'я – відображено у власних назвах таких галицьких футбольних команд із Тернополя та Дрогобича, які представляли, відповідно, ці два регіони: **У.С.Т. Поділля** (Тернопіль) та **У.С.Т. Підгір'я** (Дрогобич). У назвах футбольних команд трапляється також вказівка на специфіку місцевості, назву мешканців чи рід занять. Наприклад, команда з Сянока, що на території етнографічного регіону *Лемківщина*, у назві використала номінацію мешканців цього регіону – *лемків* – **У.С.К. Лемко**. Бориславська команда в назві **У.С.Т. Ропник** підкреслила домінуючий рід занять жителів цього промислового регіону Галичини на зламі ХІХ – ХХ ст., які були зайняті добуванням *ропи* – нафти, а команди **У.С.К. Каменярі** із села Серафинці коло Городенки та із села Вовчинець коло Івано-Франківська в назві відобразили розвинутий тут промисел – *каменевидобування*.

Окрім топонімів, пов'язаних із місцевостями, де виникли та функціювали футбольні клуби, у назвах спортивних футбольних організацій нерідко відображено й такі топоніми, що є важливими для національної свідомості українців і демонструють тяглість історичної пам'яті та спадковість культурних традицій, зокрема: **У.С.К. Батури** (Перемішль) – від назви гетьманської столиці Івана Мазепи міста *Батурина* [9: 35], що в Бахмацькому районі Чернігівської області. Від назви *Запорозької Січі* [9: 142] – знакової для українців суспільно-політичної та військово-адміністративної організації українського козацтва, що була розташована на півдні України, за порогами Дніпра, – утворено номінації таких галицьких футбольних клубів: **С.Т. Січ** зі села Добрян в Стрийському районі Львівської області та **С.К. Запорожець** із містечка Нижанкович Старосамбірського району Львівської

області. Назву львівського футбольного клубу *У.С.К. Чорноморці* теж, очевидно, варто пов'язати з історичною згадкою про *Чорноморську Січ*. Ще однією лексемою, що тематично корелює з описаними вище номінаціями, є географічна назва *Хортиця* [9: 376] – назва найбільшого з островів на Дніпрі, біля північного берега якого були велетенські річкові пороги, територія Запорозької Січі; її використано для називання футбольних клубів *У.С.Т. Хортиця* з міст Борщів на Тернопільщині, Жидачів на Львівщині та Любачів, що тепер адміністративно належить до Підкарпатського воєводства в Польщі.

Чималу групу серед номінацій українських футбольних клубів охоплюють назви, мотивовані онімами різних географічних об'єктів: водних масивів – гідронімів, гірських масивів – оронімів тощо. З-поміж **гідронімів** для номінування галицьких футбольних команд використано насамперед назви рік, що протікають у тій місцевості, з якої походить спортивний клуб, наприклад: *У.С.К. Бистриця* з Надвірної – міста, розташованого на берегах *Бистриці Надвірнянської* [6: 50], *У.С.Т. Прут* із Делятина, – містечка, поблизу якого протікає річка *Прут* [6: 451], *У.С.К. Сян* із Перемишля – міста, що розкинулось по обидвох берегах річки *Сян* [6: 551], *У.С.К. Вігорт* із Нижанкович – містечка в Старосамбірському районі, через територію якого протікає річка *Вігорт* [6: 106] – права притока Сяну. Надсянська футбольна команда *С.К. Збруч* із села Олешичі для називання використала гідронім, що був символом розділеності України, кордоном двох держав уздовж ріки *Збруч* [6: 209]. Дві команди Львівщини у своїх назвах відобразили територіальну близькість їхніх населених пунктів до найбільшої річки регіону – *Дністра* [6: 173-174] – це *У.С.Т. Дністер* із Самбора та *У.С.Т. Дністер* з Миколаєва. Команда з підльвівського містечка Винники використала власну назву найбільшої української ріки *Дніпро* [6: 173] – (*У.С.К. Дніпро*). Ще один гідронім – найбільше українське озеро *Свитязь* [6: 492] – уміщено в назві львівської футбольної команди *С.К. Світязь*.

Серед **оронімів**, що відбилися в номінації галицьких футбольних команд, варто згадати такі: *У.С.К. Лисоня* (Бережани) – походить від назви гори *Лисоня* [10] неподалік від міста Бережани; оронім цілком умотивовує назву спортивної структури з найближчого від нього міста; *С.Т. Чорногора* (Станіславів) – походить від назви *Чорногора* [10] – найвищого гірського хребта українських Карпат; *С.К. Говерля* (Станіславів) – походить від назви найвищої вершини Карпат – гори *Говерла* [10], що розміщена в гірському масиві Чорногора. Номінації обох спортивних клубів зі Станіславова (сучасного Івано-Франківська) – найбільшого міста цього гірського регіону – мотивовано пов'язані з оронімом Карпати. Ще дві команди з місцевостей, розташованих в українських Карпатах, використали в назві лексему *бескид* ('гора, скеля' [3: 48]), що презентує в семантиці найменування системи гірських хребтів у північній смузі Карпат [10]; це команди *У.С.Т. Бескид* (Надвірна) та *У.С.К. Бескид* (Турка). Цей самий онім, що йменує найпотужніший хребет Карпатських гір, відображено й у назві футбольного клубу з села Пробіжної Копичинського району на Тернопільщині – *С.К. Бескид* (Пробіжна).

Тематично близькими до цієї групи власних назв є й апелятивні назви, що вказують на особливості гірського рельєфу, а також називають природні

зони, притаманні Україні: *У.С.К. Скала* (Стрий), *У.С.К. Скала* (Мостиська) – походить від застарілої загальної назви *скала* – скеля [3: 1131]; *У.С.К. Степ* (Бушковиці) (село коло Перемишля) – походить від апелятива *степ* – «великий безлісий, вкритий трав'янистою рослинністю, рівнинний простір у зоні сухого клімату» [3: 1193] – назви природної зони помірних широт, що в Україні займає великі площі.

Окрема група власних назв, які стали мотиваційною базою для номінування українських футбольних клубів – це **антропоніми**. Серед них імена та прізвища відомих і важливих для українців історичних постатей – Іван Богун, Олекса Довбуш, Устим Кармелюк, Роксоляна, Федір Черник. Назва футбольного клубу *У.С.К. Роксоляна* з Рогатина цілком виправдане, адже легенду про Настю Лісовську, у подальшому дружину султана Османської імперії Сулеймана I Пишого *Роксолану*, пов'язують саме з Рогатином, де вона народилася. Для називання футбольних клубів було обрано й імена відомих з історії українських повстанців: *Олекси Довбуша* – ватажка опришків у Карпатах та *Устима Кармелюка* – керівника повстанського руху на Поділлі. Ім'я першого використала в назві футбольна команда з Коломиї *У.С.Т. Довбуш*, а ім'я другого – футбольна команда з села Коровник під Перемишлем *У.С.К. Кармелюк*. Окрім галицьких команд, ім'я Олекси Довбуша відобразили в назві буковинського футбольного клубу – *У.С.К. Довбуш* (Чернівці). Чотири галицькі спортивні осередки для називання своїх футбольних клубів запропонували прізвище військового та державного діяча часів Богдана Хмельницького, козацького полководця Війська Запорізького *Івана Богун*. Це команди зі Львова, Бродів та Комарного (*У.С.К. Богун*), а також із села Серафінці коло Городенки (*С.К. Богун*). Номінація *У.С.Т. Черник* (Станіславів), пов'язана з новітньою історією України, адже своє ім'я футбольний клуб отримав на честь *Федора Черника* [8: 29], пластуна, сотника українських січових стрільців, який загинув у бою під Мотовилівкою 1918 р. та похований на Аскольдовій могилі.

Зафіксовано й один антропонім з античної історії, що став мотиваційною базою для називання українського футбольного ремісничого гуртка – *У.Р.С.К. Спартак* (Перемишль). Це ім'я фракійського воїна *Спартак*, який очолив повстання рабів проти римлян. Серед галицьких спортивних клубів – перемишльський – єдиний із такою назвою, на противагу клубам із підрядянської України, де ця номінація була дуже популярною.

Чималу групу назв футбольних команд охоплюють номінації, що походять від апелятивів, серед яких, зокрема, **назви явищ природи**: *С.К. Буревій* (Львів) та *С.К. Буревій* (Бучач), *С.К. Буревій* (село Пасічна коло Надвірної) – від лексеми *буревій* – «дуже сильний вітер, ураган» [3: 67] – назви потужного атмосферного явища, що має руйнівну силу та тривале в часі; *У.С.К. Заграва* (Станіславів) – від слова *заграва*, що означає «відсвічування, відблиск (переважно на небі) яскравого світла, пожежі, вогнів» [3: 292], сяяння небосхилу під час сходу чи заходу сонця; *С.К. Вихор* (Ямниця) – від лексеми *вихор* – назви «рвучкого кругового руху вітру чи сильного поривчастого вітру» [3: 119]; *С.К. Хуртовина* (Комарно) – від слова *хуртовина* – «сильний вітер зі снігом, заметіль» [3: 1356], назви атмосферного явища, що становить

перенесення снігу за допомогою вітру над поверхнею землі та супроводжується погіршенням видимості; **С.К. Комета** (Львів) – від терміна *комета* – «небесне тіло, яке має яскраве ядро й туманну оболонку, від якої тягнеться довга смуга світла, що нагадує хвіст» [3: 444]; **У.С.К. Зоря** (Львів), **У.С.К. Зоря** (Ходорів) – від лексеми *зоря* – назви «самосвітного небесного тіла, що являє собою скупчення розжарених газів» [3: 384; 367].

Чималу за обсягом, однак не надто різноманітну за наповненням групу становлять номінації футбольних команд, мотивовані **назвами птахів**, серед яких сокіл, беркут та чайка. Понад два десятки футбольних команд у назві використали лексему *сокіл*, що цілком закономірно, адже найстарішим (від 1894 р.) і найпотужнішим українським спортивним товариством було Руханково-спортове товариство «Сокіл», яке налічувало в Галичині сотні філій-осередків та понад десятки тисяч членів [1: 14]. Зокрема, назву **У.С.К. Сокіл** мали команди з футболу в таких галицьких містах і селах: Бібрка, Глиняни, Дрогобич, Завадів, Золочів, Конюхів, Красне, Львів, Наконечне I, Наконечне II, Сколе, Стрий, Судова Вишня, Ходорів, Яворів на Львівщині; Богородчани, Боднарів, Коломия, Кути, Отинія, Рогатин, Станиславів на Франківщині; Підгайці, Терехівля, Васильківці (коло Копичинців) на Тернопільщині; Перемишль. Найменування спортивного товариства та футбольних команд при ньому пов'язане з лексемою *сокіл*, що називає «хижого птаха родини соколиних» [3: 1158], який у свідомості українців є символом відваги, сміливості, мужності та сили. Ще однією назвою птаха, що її використано в номінуванні галицьких футбольних команд, була лексема *чайка* – «морський водоплавний птах родини сивкових» [3: 1370]. Хоча цей птах є рідкісним для Галичини, цей зоономен використано в назвах команд із Львівщини, Франківщини та Тернопільщини – **У.С.К. Чайка** (Калуш), **С.К. Чайка** (Товмач), **С.К. Чайка** (Чортків). Це, вочевидь, пов'язано з активним функціонуванням лексеми *чайка* в українському фольклорі. Лексему *беркут*, що називає «великого хижого птаха з породи орлів» [3: 48] та є символом сміливості, сили, могутності, далекоглядності, використала в своїй назві футбольна команда з Перемишля – **У.С.К. Беркут** (Перемишль).

Окрему групу лексем, що функціують як назви футбольних клубів та семантично пов'язані з називанням важливих для українців державних понять, а також державних та національних символів, становлять власні та загальні назви: Україна, Русь, тризуб, єдність, калина. Спортивне товариство **С.Т. Україна** (Львів), яке з-поміж галицьких руханково-тіловиховних організацій було найбільш відомим, та футбольна команда в його складі свою назву взяли від номінації держави *Україна*, тим самим підкреслюючи приналежність спортсменів до української нації, що в тодішніх умовах було виявом патріотизму, відваги та сили духу. Як згадував відомий український футболіст 30-40-х рр., а згодом політичний емігрант Олександр (Леньо) Скоцень, «СТ «Україна» (Львів) – це символ українського спортивного і національного духу. ... Уже сама назва товариства була на той час політичним актом» [8: 57-58]. Аналогічними чинниками мотивований і вибір назви закарпатської футбольної команди – **С.К. Русь** (Ужгород), яка використала в номінуванні давню назву України – *Русь*. Назву українського державного герба *тризуба*

[3: 1266], що виконував функції державного символу в Київській Русі за князювання Володимира Великого, був державним гербом Української Народної Республіки, Директорії, символом українських національно-визвольних змагань, відображено в номінації львівського футбольного клубу з Богданівки – **У.С.К. Тризуб** (Львів). *Єдність* (тісний зв'язок, згуртованість, цілісність, неподільність [3: 270]) українських етнічних земель, які на початку ХХ ст. перебували в складі різних держав, та мрії українців про об'єднання цих територій в одній національній державі відображено в назві футбольної команди з міста Городенки на Івано-Франківщині – **С.К. Єдність** (Городенка). Народний символ України *калина* [7: 109-110] став мотиваційною базою для номінування футбольної дружини з містечка Журавно в Жидачівському районі Львівської області – **С.К. Калина**.

Низка футбольних команд мають різні назви, що можна об'єднати в одну групу за спільністю семантики тих апелятивів, від яких вони походять. Три команди використали в назві апелятив *пробій*, що має значення «крізьний отвір у чому-небудь» [3: 961]; **У.С.К. Пробій** (Городенка), **С.К. Пробій** (Золочів), **С.К. Пробій** (Павелче). Футбольна команда **С.Т. Пролом** (Станиславів) свою назву виводить від віддієсліного іменника *пролом*, що називає дію зі значенням «проломити, проломлювати» [3: 976], а команда **У.С.К. Перемога** (Новий Яричів) – від іменника *перемога*, одним зі значень якого є «успіх у боротьбі за що-небудь, здійснення чого-небудь унаслідок боротьби, подолання якихось труднощів» [3: 735]. Загальна назва *рекорд*, що означає «найвище досягнення, здобуте в чому-небудь» [3: 1023], стала мотивувальною базою для назви львівського спортивного клубу з Клепарова **С.К. Рекорд** (Львів). Ще одна львівська команда – **С.К. Мета** (Львів) – використала для називання лексеми *мета*, що має семантику «те, до чого хтось прагне, чого хоче досягти, ціль» [36: 520], а волинська футбольна команда **У.С.К. Гарт** зі Здолбунова – апелятив *гарт*, що називає дію за значенням гартувати [3: 174].

Ще кілька назв команд важко об'єднати в окремі групи за спільністю значень, але приклади цих номінацій варто навести для презентації цілісності корпусу власних назв українських футбольних клубів Галичини в першій половині ХХ ст. Серед таких: **У.С.К. Ватра** (Дрогобич) – від діалектного слова *ватра* – 'вогнище, багаття' [3: 76], **С.Т. Плай** (Львів) – від діалектної лексеми *плай*, що називає «плескати гребені гір, відгалужень головних хребтів з пасовищами й стежками в Карпатах» [3: 792], **С.Т. Русалка** (Золочів) – від апелятива *русалка*, яка, відповідно до народних повір'їв, називає казкову водяну істоту в образі гарної дівчини з довгими розпущеними косами й риб'ячим хвостом [3: 1090], **С.К. Стріла** (Копичинці) – від слова *стріла* – «тонкий стрижень із загостреним кінцем або гострим наконечником, що його використовують для стрільби з лука» [3: 1205], **У.С.К. Юнак** (Перемишляни) – від лексеми *юнак* – «чоловік, який ще не досяг зрілості, молодий чоловік» [3: 1419].

Як показав аналіз, назви галицьких футбольних команд першої половини ХХ ст. є складними найменуваннями, у структурі яких поєднано компонент-абrevіатуру та власне онімний компонент. Якщо абrevіатурні елементи не вирізнялися різноманітністю (У.С.К. – Український спортовий

клуб, У.С.Т. – Українське спортивне товариство, С.К. – спортивний клуб, С.Т. – спортивне товариство та У.Р.С.К. – Український ремісничий спортивний кружок), то серед власне онімних складників фіксуємо помітно велику розмаїтість лексем, використаних для називання. Наведено як власні, так і загальні назви, що стали мотиваційною базою для номінування галицьких футбольних клубів. Серед **онімів** використано назви населених пунктів (*Доброміль, Добряни, Коломия, Залужжя, Павелче, Топорівці, Черче, Ямниця*) та етнографічних районів України (*Лемківщина, Поділля, Підгір'я*), історично важливі для українців топоніми (*Батурин, Запорізька Січ, Чорноморська Січ, Хортиця*), гідроніми (*Дніпро, Дністер, Збруч, Світязь, Сян, Бистриця, Прут*), ороніми (*Бескид, Говерла, Лисоня, Чорногора*) та антропоніми (*Богун, Довбуш, Кармелюк, Роксоляна, Черник*). Меншу групу складають **апелативи**: назви природних явищ (*буревій, вихор, заграва, хуртовина*), назви рельєфу та природних зон (*бескид, скала, степ*), назви птахів (*беркут, сокіл, чайка*), назви державних та національних символів (*тризуб, єдність, калина*) тощо. Більшість номінацій пов'язані з історією та культурою України, що є свідченням прискіпливого добору репрезентативних назв для українських футбольних клубів. Перспектива подальших досліджень полягає в аналізі усього корпусу назв українських футбольних команд за понад столітню історію розвитку футболу в Україні та з'ясування мотивованості цих номінацій.

Умовні скорочення:

С.Т. – спортивне товариство; У.С.К. – український спортивний клуб

ЛІТЕРАТУРА

1. **Андрухів І.** Українські молодіжні товариства Галичини 1861–1939 рр. / Ігор Андрухів. – Івано-Франківськ: б.в., 1995. – 72 с. 2. **Боберський І.** Забави і гри рухові. Ч. III. Копаний м'яч / І. Боберський – учитель руханки. – Львів: Накладом Товариства «Сокіл», 1906. – 36 с. 3. **Великий** тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ; Ірпінь: ВТФ Перун, 2001. – 1440 с. 4. **Верхола О.** Копаний м'яч / О. Верхола. – Львів: Накладом Українського Спортивного Союзу, 1926. – 90 с. 5. **Лаврівський В.** Копана (Association Football) / Володимир Лаврівський. – Львів: З друкарні «У ділово», 1900. – 18 с. 6. **Словник** гідронімів України / Ред. кол.: А. П. Непокупний, О. С. Стрижак, К. К. Цілуйко. – Київ: Наукова думка, 1979. – 782 с. 7. **Словник** символів культури України / За заг. ред. В. П. Коцура, О. І. Потапенка, М. К. Дмитренка. – К.: Міленіум, 2002. – 260 с. 8. **Спортивне** Товариство «Україна» (Львів). До 80-річчя заснування: Альманах / Ред. кол. Й. Лось та ін. – Львів: Світ, 1991. – 136 с. 9. **Янко М.П.** Топонімічний словник України: Словник-довідник / М. П. Янко. – К.: Знання, 1998. – 432 с. 10. <https://uk.wikipedia.org>[електронний ресурс]

Процик Ірина Романівна – кандидат філологічних наук, доцент, докторант, Національний університет «Києво-Могилянська академія». Україна, Київ, 04655, вулиця Григорія Сковороди, 2.

tel: +380972396213

E-mail: iprotsky@ukr.net

<http://orcid.org/0000-0001-8472-0141>

Protsyk Iryna – Candidate of Science in Philology, Associate Professor, Doctoral Student, National University of «Kyiv-Mohylanska Academy». H.S. Skovoroda Str., 2, Kyiv, 04655, Ukraine.